

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
VETERINARSKI FAKULTET**

**NAPUTAK
ZA
VODITELJE
STUDENATA**

Zagreb, 2009.

SADRŽAJ

stranica

1.	UVOD	2
2.	MENTORSKI SUSTAV I NJEGOVI CILJEVI	3
3.	ORGANIZACIJA MENTORSKOG SUSTAVA	3
3.1.	SUDIONICI MENTORSKOG SUSTAVA	3
3.2.	UJEDNAČAVANJE RADA VODITELJA STUDENATA (MENTORA).....	4
3.3.	PREDLAGANJE VODITELJA STUDENTA	4
3.4.	TRAJANJE MENTORSKOG SUSTAVA	5
3.5.	PROGRAM MENTORSKOG SUSTAVA	5
3.6.	ODRŽAVANJE SASTANAKA	5
3.7.	VOĐENJE SASTANKA.....	6
3.8.	DINAMIKA ODRŽAVANJA SASTANAKA	6
	Preporuke voditeljima studenata za održavanje sastanka:	6
3.9.	VOĐENJE BILJEŽAKA NA SASTANCIMA.....	6
3.10.	IZVJEŠTAJ	7
4.	PRIJEDLOG TEMA ZA SASTANKE U I. GODINI STUDIJA	8
4.1.	OBAVEZNE TEME 1. SASTANKA	8
4.2.	PRUŽITI OSNOVNE INFORMACIJE O FAKULTETU.....	8
4.3.	OBJASNITI NAČIN STUDIRANJA PREMA BOLONJSKOM PROCESU.....	9
4.4.	OBJASNITI ŠTO SU ECTS BODOVI.....	10
4.5.	OBJASNITI NAČELA IZVOĐENJA STUDIJSKOG PROGRAMA	11
4.6.	OBJASNITI SUSTAV OCJENJIVANJA.....	12
4.7.	SLUŽENJE LITERATUROM.....	14
4.8.	UPOZNAVANJE SA STUDENTSKIM AKTIVNOSTIMA NA FAKULTETU.....	14
4.9.	OSTALE TEME ZA SASTANKE	14
5.	PRIJEDLOG TEMA ZA SASTANKE U VIŠIM GODINAMA STUDIJA	15
5.1.	STRUČNI I ZNANSTVENI RAD.....	15
5.2.	RAZVIJANJE ETIČKE SVIJESTI.....	15
5.3.	PRIPREMA ZA STUDENTSKU RAZMJENU	15
6.	DODACI	16
6.1.	EVIDENCIJSKI OBRAZAC ZA VODITELJA STUDENTA PEMA ČL. 41. PRAVILNIKA O INTEGRIRANOM PREDDIPLOMSKOM I DIPLOMSKOM STUDIJU .	16

1. UVOD

Upis na fakultet predstavlja za svakog mladog čovjeka novo okruženje u kojem se svi ne snalaze na jednak način. Osim toga, studiranje prema Bolonjskom procesu u kojem ne postoji termin „kampanjsko“ (jednokratno) učenje već kontinuiran rad, koji se štoviše na odgovarajući način vrednuje, može kod studenta uzrokovati dodatnu zbunjenost i već na samom početku zaostajanje u savladavanju studijskog programa. Stoga je bilo potrebno osmisliti sustav u kojem se svakom studentu dodjeljuje voditelj (mentor) iz redova nastavnika, kako bi se na individualan način pristupilo studentu u davanju određenih informacija o režimu studiranja odnosno pružila odgovarajuća stručna pomoć u cilju lakšeg savladavanja studijskog programa. Prvi pokušaj uvođenja takvog sustava na Veterinarskom fakultetu započeo je u ljetnom semestru ak. god. 2003./2004. pod imenom mentorski sustav (MS). To je također bilo i jedno od prvih uvođenja mentorskog sustava na Sveučilištu u Zagrebu, a provodio se na dobrovoljnoj osnovi nastavnika. Nažalost, u takvom obliku MS prestao je s radom već nakon dvije akademske godine. No, danas je sudjelovanje nastavnika u MS-u regulirano Pravilnikom o integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju veterinarske medicine i time stvorene predispozicije za ponovno uvođenje MS-a. U cilju toga načinjen je ovaj naputak za voditelje studenata, a temelji se na pisanim materijalima iz 2004. godine koji je pripreman pod koordinacijom skupine nastavnika i studenata na čelu s tadašnjim prodekanom za diplomsku nastavu, prof. dr. sc. Albertom Marinulićem. Pri pisanju ovog naputka rukovodilo se dosadašnjim iskustvima u provedbi MS-a, novostima u pogledu provođenja studijskog programa i novim idejama u realizaciji MS-a, a pripremili su ga prof. dr. sc. Dalibor Potočnjak, dr. sc. Marinko Vilić i Marin Torti, dr. vet. med., koji su aktivno radili na prvotnim pisanim materijalima te doc. dr. sc. Igor Štoković uz koordinaciju prof. dr. sc. Željka Pavičića, prodekana za diplomsku nastavu.

Svjesni smo činjenice da je ovaj naputak tek početak u približavanju značenja MS-a na našem fakultetu te da ima svoje nedostatke kao uostalom slični takvi tekstovi koji se pišu bez dostatnog iskustva. Pritom se nadamo da će ipak pružiti određene ideje i smjernice nastavnicima u što boljem provođenju MS-a. Isto tako vjerujemo da će buduća iskustva sudionika MS-a izražena kroz pisane sugestije pomoći u pripremi još boljeg teksta za potrebe edukacije novih nastavnika u funkciji voditelja studenta. Stoga pozivamo sve nastavnike i studente koji će sudjelovati u provedbi MS da svoja zapažanja bilježe i u obliku sugestija šalju Povjerenstvu za diplomsku nastavu i Povjerenstvu za kontrolu kvalitete, koje će ih razmotriti i uzeti u obzir prilikom nadopune ovog naputka.

2. MENTORSKI SUSTAV I NJEGOVI CILJEVI

Mentorski sustav se temelji na članku 56. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, člancima 64. i 82. Statuta Veterinarskog fakulteta te člancima 39.- 42. Pravilnika o integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju Veterinarskog fakulteta.

Osim toga nastavnici Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na temelju novog obrazovnog procesa u visokom školstvu te učestalih usmenih i pismenih upita od strane studenata uvidjeli su važnost sastanaka i izravne komunikacije između studenta i nastavnika.

Budući da je glavna zadaća mentorskog sustava minimalizirati tekuće probleme studija uz maksimaliziranje uspješnosti studenata definirani su sljedeći ciljevi mentorskog sustava:

1. skratiti prosječno vrijeme studiranja
2. prepoznati probleme studenta, osobito na početku studija
3. izgraditi zajedništvo nastavnik-student
4. unaprijediti stručni i znanstveni rad studenta
5. prenijeti osnove profesionalnog i akademskog ponašanja, te ukazati na kodeks veterinarske etike
6. zamijetiti nadarene studente

Jednako tako važan dio MS je uspostaviti prijateljski odnos mentora i studenta, odnosno stvoriti uvjete za bolje međusobno razumijevanje u obrazovnom, stručnom i svakidašnjem životu.

3. ORGANIZACIJA MENTORSKOG SUSTAVA

3.1. SUDIONICI MENTORSKOG SUSTAVA

U mentorskom sustavu (MS) sudjeluju student, voditelj (mentor) studenta i radno tijelo imenovano od Povjerenstva za diplomsku nastavu te Povjerenstva za kontrolu kvalitete Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Student može biti svaki student integriranog preddiplomskog i diplomskog studija na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Voditelj studenta (mentor) može biti osoba izabrana iz redova nastavnika u znanstveno – nastavnom zvanju i suradničkih zvanja u zvanju višeg asistenta zaposlenih na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Svi mentori trebaju proći edukaciju na radionici ili više njih koje će se održavati periodički, a najmanje jednom godišnje.

Radno tijelo čini 7 (9) članova i to: predsjednik Povjerenstvo za diplomsku nastavu i predsjednik Povjerenstvo za kontrolu kvalitete Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te nastavnici u znanstveno nastavnom zvanju, osobe u suradničkom zvanju i studenti.

Radno tijelo je središnje koordinacijsko tijelo MS, a sudjeluje u uspostavljanju organizacijskog okvira, dodjeli voditelja studentima, izradi naputka za voditelje studenata, analiziranju izvješća, usklađivanju programa, razmatranju prigovora mentora ili studenata te razrađivanju sustava kontrole kvalitete MS-a, kako bi se osiguralo postizanje postavljenih ciljeva. Povjerenstva su, kao i mentor, dužna brinuti se za povjerljivost svih podataka. Osim toga Povjerenstva, također, poduzimaju sve moguće mjere da se nesporazumi i nepravilnosti MS što prije otklone. Povjerenstva su u stalnoj komunikaciji s mentorima i studentima putem sastanaka ili izravnim kontaktom. Prema potrebi organiziraju edukaciju nastavnika koji su uključeni u provođenju MS-a. Svaki student ili voditelj studenta može izvan redovitih izvješća pismeno ili (na izričit zahtjev) usmeno izvijestiti Povjerenstva u vezi prigodnih sugestija ili prigovora o radu MS-a.

3.2. UJEDNAČAVANJE RADA VODITELJA STUDENATA (MENTORA)

Kako bi voditelji studenata (mentori) što ujednačenije obavljali zadaću mentora predviđa se održavanje najmanje jedne radionice za edukaciju mentora godišnje, a po potrebi i češće.

Voditelji radionica biti će imenovani od strane Radnog tijela za MS koje će ujedno i pratiti uspješnost tih radionica. Voditelje radionica će se birati uvažavajući njihovo iskustvo i stručnost u provođenju MS.

Na radionicama će budući mentori dobiti naputke za vođenje studenata, što uključuje obavezne informacije koje treba priopćiti studentu te ostalo predviđeno ovim naputkom.

Radno tijelo za MS bi u dogledno vrijeme trebalo razraditi sustav vrednovanja rada mentora te mehanizme kontrole kvalitete MS.

3.3. PREDLAGANJE VODITELJA STUDENTA

Voditelji se dodjeljuju studentima nasumce (slučajnim odabirom) vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti studenta djelatnicima iz redova nastavnika i suradnika u zvanju višeg asistenta. U iznimnim slučajevima voditelja mogu predložiti student i nastavnik uz pismeno obrazloženje.

Odluku o imenovanju voditelja studenta potpisuje prodekan za nastavu

3.4. TRAJANJE MENTORSKOG SUSTAVA

Mentorski sustav obavezno traje tijekom prve godine studija, a može trajati do završetka studija ukoliko se ne pokrene zahtjev za razrješenje o voditeljstvu od strane mentora. Prema dosadašnjim sugestijama, preporukama i iskustvima program MS je prvenstveno usmjeren prema studentima nižih godina, jer je to vrijeme prilagodbe studenata sa srednjoškolskog obrazovanja na studij. Stoga je veći dio obvezatnog programa MS usmjeren na upoznavanje i prilagođavanje na specifičnosti studiranja i život studenata.

3.5. PROGRAM MENTORSKOG SUSTAVA

Program MS Veterinarskog fakulteta provodi se putem sastanaka mentora i studenata, mentora i radnog tijela.

Sastanci mentora i studenata se održavaju prema unaprijed definiranim temama iz Naputka koje se mogu, također, nadopuniti s drugim temama ovisno o interesu studenata ili mentora. Na osnovi određenih tema gradi se rasprava, te se mogu predlagati nove ideje. Također je poželjno da se na sastancima ponudi mogućnost razvijanja rasprave s konstruktivnom kritikom u vezi aktualnih problema, poteškoća, nedostataka i propusta studija te drugih studentskih aktivnosti. Potenciranje intenzivnijeg obostranog razgovora, druženje kroz otvoreniju komunikaciju su pretpostavka za uspješnije studiranje, te s druge strane pravovremeno prepoznavanje aktivnih i naprednih studenata viših godina koji bi mogli svakako biti potencijalni kadar u izboru budućih mladih znanstvenika. Ponuđeni mentorski program otvoren je također stalnom mijenjanju i prilagođavanju.

3.6. ODRŽAVANJE SASTANAKA

Sastanak (dan, sat) se utvrđuje u dogovoru mentora i studenta, a s obzirom na dinamiku susreta treba ih održavati najmanje jednom mjesečno.

Izvanredni sastanak može se održati svaki put kad se za to ukaže potreba, bilo od strane mentora ili studenta.

Sastanci se mogu održavati u radnoj sobi nastavnika, knjižnici ili drugim slobodnim prostorima zavoda i Fakulteta.

Sastanak traje toliko dugo koliko dopuštaju radne obveze mentora i studenata, te zadani cilj i tema sastanka.

3.7. VOĐENJE SASTANKA

Svaki sastanak treba započeti u opuštenoj atmosferi i dijalogu, tj. jednakopravnom odnosu sudionika sastanka. Na početku treba prvenstveno uspostaviti prijateljski odnos, isključujući pri tome razgovor temeljen na usko stručnim i znanstvenim temama. Također je poželjno da se mentor koristi obvezatnim temama ponuđenim u Naputku za voditelje, ili da sam potakne teme za razgovor ovisno o interesu i zanimanju studenata.

3.8. DINAMIKA ODRŽAVANJA SASTANAKA

Svakako bi bilo dobro da se prvi sastanak mentora i studenta održi već u prvom mjesecu prvog semestra. U prvom susretu mentor, osim upoznavanja, objašnjava sve novosti i nepoznanice studija, te ako je potrebno daje opće informacije koje su bitne studentu i izvan Fakulteta. Dinamika održavanja sastanaka u drugom semestru može biti proizvoljna ovisno o potrebi studenata, ali ne manje od jednog sastanka kroz mjesec dana. Sastanci se mogu održavati individualno ili skupno. Čak se preporuča da sastanci budu skupni, naravno ako mentor ima više studenata, jer se tim uspostavlja brža i ležernija komunikacija, te se studenti lakše uključuju u raspravu.

Preporuke voditeljima studenata za održavanje sastanka:

1. Upoznajte se (razgovarajte i slušajte potrebe i očekivanja svoga studenta)
2. Postavite studentske ciljeve i strategiju njihovog ostvarivanja
3. Ponudite pomoć, te tražite i prihvatite povratni odgovor
4. Postavite rokove za ostvarenje ciljeva te se toga i pridržavajte
5. Tijekom razgovora prepoznajte sposobnosti studenta i pomažite mu da ostvari ciljeve
6. Izgradite obostrano povjerenje
7. Izmijenite adresu (e-mail) i broj telefona
8. Navedite najpovoljnije vrijeme za sastanke

Potičite znatiželju studenata za medicinsko razmišljanje, učenje i istraživanje.

3.9. VOĐENJE BILJEŽAKA NA SASTANCIMA

Sastanci voditelja i studenta bilježe se na odgovarajućem obrascu koji je sastavni dio ovog naputka.

Krajem semestra voditelj studenta ovjerava obrazac i dostavlja ga u studentsku referadu.

Obrasci se arhiviraju u dosje studenta.

3.10. IZVJEŠTAJ

Na kraju akademske godine voditelj je dužan napisati izvještaj o uspjehu studenta s naglaskom na detaljniji opis razloga o neuspješnom upisu studenta u višu godinu te eventualne sugestije.

4. PRIJEDLOG TEMA ZA SASTANKE U I. GODINI STUDIJA

4.1. OBAVEZNE TEME 1. SASTANKA

Tijekom prvog sastanka voditelji studenata bi trebali studente upoznati sa načinom studiranja na Vetrinarskom fakultetu (program – informacijski paket, ECTS bodovi, ocjenjivanje, pohađanje nastave) te načinom funkcioniranja Veterinarskog fakulteta (organizacija, studentska referada, voditelj godine, voditelji predmeta, nastavnici).

4.2. PRUŽITI OSNOVNE INFORMACIJE O FAKULTETU

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu osnovan je 1919. godine i danas predstavlja vodeću obrazovno-istraživačku visokoškolsku ustanovu u području veterinarske medicine sa željom da se postignu međunarodni standardi kvalitete u obrazovanju doktora veterinarske medicine. To se ostvaruje kroz dugogodišnju tradiciju i osmišljenu kadrovsku politiku te suvremenu opremljenost i povezivanje s europskim i svjetskim visokoškolskim i znanstvenim institucijama. Kadrovsku strukturu čini 103 zaposlenika u znanstveno-nastavnom zvanju, 22 asistenta i viših asistenata, 46 znanstvenih novaka, 4 zaposlenika u znanstvenom zvanju, 3 zaposlenika u nastavnom zvanju, 7 stručnih suradnika te 153 zaposlenika na administrativno-tehničkim poslovima. Viši organizacijski oblik ustrojstva Veterinarskog fakulteta čine četiri odjela (Odjel za temeljne prirodne i pretkliničke znanosti; Odjel klinika Veterinarskoga fakulteta; Odjel za animalnu proizvodnju i biotehnologiju; Odjel za veterinarsko javno zdravstvo i sigurnost hrane) s 25 zavoda/klinika kao temeljnih ustrojbenih jedinica. Veterinarski fakultet smješten je u Heinzelovoj ulici s ukupnom površinom od 25.787 m² prostora zgrada u kojemu se nalazi osam predavaonica te brojni laboratoriji/praktikumi koji se koriste u nastavi. Broj predavaonica i laboratorija/praktikuma dostatan je za izvođenje nastave pri upisnoj kvoti od 130 studenata, a u razdoblju od 2004. godine većina ih je obnovljena i suvremeno opremljena. Dio praktične nastave odvija se na više od 30 drugih lokacija (nastavnim bazama – radilištima) koje ujedno služe u stručnom i znanstvenoistraživačkom radu djelatnika Fakulteta. Fakultetsko dobro u Dugom Selu, planirano na zemljištu koje je Fakultetu darovano odlukom Vlade Republike Hrvatske, ukupne površine od gotovo 100 ha, u budućnosti bi svakako trebalo ojačati praktičnu nastavu u aspektima držanja farmskih životinja.

Osim primarnoga rada, Fakultet provodi aktivnosti i na brojnim drugim područjima: veterinarsko javno zdravstvo i zaštita okoliša, klinička i terenska dijagnostika, liječenje i suzbijanje bolesti životinja, odnosno bolesti zajedničkih životinjama i ljudima, nadzor i stručne

ekspertize u području veterinarske medicine, odnosno uzgoja životinja, istraživanje u proizvodnji lijekova namijenjenih zaštiti zdravlja životinja, projektiranje i organizacija stočarske proizvodnje, higijena i tehnologija u proizvodnji namirnica animalnog podrijetla.

Tijekom 90-godišnjeg razdoblja na Fakultetu se, između ostalog, provodi diplomski studij na kojemu je od osnutka do početka 2009. godine diplomiralo više od 7.000 studenata. U tom se razdoblju stalno težilo osuvremenjivanju nastavnoga procesa kroz ulaganje u opremu, prostor i dodatnu edukaciju nastavnog osoblja, oslanjajući se, između ostalog, i na suradnju s najkvalitetnijim veterinarskim fakultetima u Europi i šire.

(Izvor: Samoanaliza Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2008. god.; Pavičić, Ž., D. Matičić, V. Sušić, L. Kozačinski, M. Cergolj (2009): Definiranje kataloga znanja i vještina s ciljem izrade rezultata/ishoda učenja na integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju veterinarske medicine. Sveučilište u Zagrebu)

4.3. OBJASNITI NAČIN STUDIRANJA PREMA BOLONJSKOM PROCESU

Reforma visokog obrazovanja popularno nazvana Bolonjski proces (naziv reforme u svezi je s deklaracijom koju je 19. lipnja 1999. godine u Bologni potpisalo 29 europskih ministara) najveća je promjena u školovanju visokoobrazovnog kadra u novijoj povijesti na europskim prostorima. Danas smo svjedoci njegova širenja i na ostala područja, posebice na cijeli mediteranski prostor, ali i na druge kontinente, kao što su Australija i Južna Amerika.

Ključna motivacija za taj proces proistekla je iz uočavanja novih i drugačijih potreba na svim razinama tržišta rada. Osim toga, s ciljem da svi segmenti ujedinjene Europe djeluju uravnoteženo i usklađeno, ali i sa željom izgradnje minimuma europskog indentiteta koji će uz nacionalne identitete davati pečat toj golemoj zajednici naroda, na europskim se prostorima pojavila potreba za uspostavljanjem ujednačenog obrazovnog sustava. Ukratko rečeno, Bolonjskom deklaracijom naglašava se potreba za osnaživanjem intelektualne, kulturne, znanstvene i tehnološke dimenzije europskoga društva, odnosno za stvaranjem Europe znanja. Također se naglašava potreba da europsko visoko školstvo bude konkurentnije, osobito u odnosu na sjevernoameričko.

Uvidom u temeljne dokumente Bolonjske deklaracije lako je uočiti glavna načela i zahtjeve na kojima počiva proces stvaranja europskog sustava visokog obrazovanja. To su: 1. sustav lako prepoznatljivih i usporedivih akademskih stupnjeva i uvođenje dodatka diplomu; 2. organizacija studija koja se preporuča u dva obrazovna ciklusa (preddiplomski i diplomski studij); 4. promicanje pokretljivosti (mobilnosti) studenata i nastavnika; 5. promicanje europske suradnje u

osiguranju kvalitete s ciljem stvaranja usporedivih kriterija i metodologija osiguranja i provjere kvalitete svakog visokoškolskog sustava; 6. promicanje tzv. *europske dimenzije* u visokom školstvu, osobito u programima studija, suradnji među visokoškolskim ustanovama, mobilnosti te integriranim studijskim programima.

(Izvor: Bjeliš, A. (2008.) Uvodni tekst. U: Bolonjski proces – informacije za gospodarstvo. Sveučilište u Zagrebu. Opširnije o Bolonjskom procesu možete naći na web stranici Sveučilišta u Zagrebu; http://www.unizg.hr/nastava_studenti/)

4.4. OBJASNITI ŠTO SU ECTS BODOVI

Bolonjska reforma donosi i uvođenje kreditnih bodova, a predstavlja bitno drugačiji pristup u utvrđivanju studijskog programa. Naime, tradicionalni način mjerenja studijskog opterećenja temelji se na kvantitativnom opterećenju nastavnika, odnosno mjeri ukupan kontakt nastavnika i studenta, a izražava se u broju sati predavanja, seminara i vježbi. Takvim načinom ne može se utvrditi koliko vremena studenti moraju uložiti za svladavanje studijskog programa, tj. svakog pojedinog predmeta. Drugim riječima, mjeri se ukupan angažman nastavnika, pa možemo reći da je takav način mjerenja fokusiran na nastavnike. Stoga je trebalo uspostaviti sustav mjerenja angažmana studenata, što je osnovna namjera uvođenja sustava kreditnih bodova. Naime, kreditni bodovi odražavaju radno opterećenje studenta u satima (25 – 30 sati rada za jedan bod) za izvršavanje obveza u aktivnoj nastavi i vrijeme utrošeno za učenje i polaganje ispita, ali i znanje, vještinu i sposobnost stečenu u tom vremenu. Pojednostavljeno, to znači da više nije važno koliko moraju raditi nastavnici (držati predavanja, seminara ili vježbi), već koliko moraju raditi studenti za stjecanje određenih kompetencija. Pritom su ocjene i dalje pokazatelj znanja, a bodovi predstavljaju uloženi napor.

Kreditni bodovi ECTS sustava vrijednost su koja se pripisuje studentskoj jedinici (predmetu) i odražavaju studentsko opterećenje potrebno da bi se ona dovršila. Kreditni bodovi ne pripisuju se samo pojedinim predmetima, već i praktičnom radu te izradi diplomskog rada kao sastavnog dijela studijskog programa. Kreditni bodovi mogu se dobiti samo nakon što student uspješno položi završni ispit, izvrši sve obveze u praktičnim predmetima (npr. ambulanta klinika), odnosno uspješno obrani diplomski rad.

Opterećenje studenata tijekom akademske godine na Veterinarskom fakultetu iznosi 42 tjedna, odnosno do 1.800 radnih sati godišnje (40-satni radni tjedan). U sustavu ECTS jedna studijska godina nosi 60 bodova (ukupno radno opterećenje studenta tijekom godine), odnosno jedan semestar nosi 30 bodova. Iz prethodnih dviju definicija proizlazi vrijednost jednog ECTS

boda koja se kreće do 30 radnih sati po jednom bodu ($1800:60=30$). Kroz predviđeni program tijekom studija koji traje 12 semestara student ostvaruje ukupno 360 ECTS bodova.

Uvođenjem sustava ECTS bodova stvara se sustav visokog obrazovanja lako usporediv s ostalim sustavima u Europi Time se potiče akademska mobilnost, posebice mobilnost studenata, a primjena sustava uvelike olakšava organizaciju i reviziju studijskih programa za stvaranje transparentnih kurikuluma i priznavanje diploma.

(Izvor: Lučin, P. (2005.): Sustav kreditnih bodova – *European Credit Transfer System*. U: Prvi koraci u Bolonjskom procesu, Sveučilište u Zagrebu; Pavičić, Ž., D. Matičić, (2008): Suvremeni pristupi provođenja diplomskog studija i cjeloživotnog obrazovanja na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zbornik radova IV. Hrvatski veterinarski kongres s međunarodnim sudjelovanjem, 5. – 8. studenoga 2008, Šibenik.)

4.5. OBJASNITI NAČELA IZVOĐENJA STUDIJSKOG PROGRAMA

Studijski program ustrojen je kao integrirani preddiplomski i diplomski studij veterinarske medicine i traje 6 godina ili 12 semestara, kao i većina priznatih veterinarskih fakulteta u Europi. U prve četiri godine student odsluša teorijsku i obavi praktičnu nastavu iz društvenih, temeljnih, zootehničkih, pretkliničkih i pojedinih kliničkih predmeta. U posljednje dvije godine student sudjeluje u teorijskoj i praktičnoj nastavi iz ostalih kliničkih predmeta, kolegija vezanih za javno zdravstvo i obveznih izbornih predmeta prema odabranom usmjerenju. Naime, u desetom se semestru usmjeruju i upisom specifičnih predmeta usmjerenja tijekom desetog i jedanaestog semestra postižu veću kompetentnost u odabranim područjima buduće djelatnosti (kućni ljubimci, farmske životinje i konji, higijena i tehnologija animalnih namirnica i veterinarsko javno zdravstvo). Nastava iz specifičnih predmeta usmjerenja temelji se isključivo na praktičnom radu i ima za cilj savladavanje znanja i vještina iz odabranog područja. U dvanaestom semestru studenti pored izrade diplomskoga rada sudjeluju u praktičnom radu u veterinarskim organizacijama, farmama i prehrambenim industrijama (izvanfakultetska nastava putem ambulante klinike i organiziranog terensko-stručnog rada), čime u potpunosti stječe znanja i vještine za obavljanje budućeg zanimanja.

Završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog studija veterinarske medicine student je osposobljen za: liječenje životinja; rješavanje problematike veterinarskog javnog zdravstva; zaštitu čovjekova okoliša, terensku, kliničku i laboratorijsku dijagnostiku; preventivno suzbijanje zaraznih bolesti i zoonoza; projektiranje i sudjelovanje u izradbi programa za razvijanje i unapređivanje djelatnosti u stočarstvu te proizvodnji namirnica animalnog podrijetla; razvijanje svih oblika zaštite životinja i okoliša te njegovanje etike i humanog odnosa prema životinjama.

(Izvor: Samoanaliza Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2008. god.; Pavičić, Ž., D. Matičić, (2008): Suvremeni pristupi provođenja diplomskog studija i cjeloživotnog obrazovanja na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zbornik radova IV. Hrvatski veterinarski kongres s međunarodnim sudjelovanjem, 5. – 8. studenoga 2008, Šibenik.)

4.6. OBJASNITI SUSTAV OCJENJIVANJA

Uvođenje sustava kreditnih bodova (ECTS) u skladu s načelima Bolonjskog procesa zahtijeva što preciznije mjerenje postignuća studenta kroz kontinuirano praćenje njegova rada u savladavanju programa. Student tijekom izvođenja predmeta skuplja bodove, a konačna se ocjena utvrđuje distribucijom bodova prema ukupnom ostvarenom rezultatu. Postoji više modela izračuna bodova i ocjene, pri čemu je na Veterinarskom fakultetu prihvaćen model akumuliranja bodova. Taj model omogućuje studentu skupljanje bodova tijekom izvođenja predmeta kroz različite kategorije (prisutnost i aktivnost na nastavi; kontinuirane provjere znanja – kolokviji; postignuti rezultati na završnom ispitu), i to tako da je svakoj kategoriji koja se ocjenjuje pridodan određen minimalni i maksimalni broj bodova. U ovom se modelu lošiji rezultat u jednoj kategoriji može kompenzirati s više bodova u nekoj drugoj kategoriji te se tako studentu omogućuje da odluči kako će raspodijeliti svoje napore. Međutim, određen je minimalan broj bodova za svaku navedenu kategoriju, dakle pragovi ispod kojih studenti nisu ispunili očekivana postignuća.

Tablica 1. Primjer sustava ocjenjivanja studenata na predmetima sadržanim od predavanja, seminarima i vježbi.

Vrste aktivnosti	Minimalni broj bodova	Maksimalni broj bodova
Prisutnost na predavanjima	3	6
Prisutnost na seminarima	4	6
Prisutnost na vježbama	4	6
Aktivnosti na seminarima i vježbama	5	10
Kontinuirane provjere znanja	20	32
Završni ispit	24	40
Ukupno	60	100

Nakon određivanja zbroja bodova koje je osvojio na definiranim kategorijama, student dobiva ocjenu na temelju kriterijskog ocjenjivanja. Dakle, temeljem osvojenih bodova student ulazi u neku „apsolutnu“ kategoriju i dobiva ocjenu

Tablica 2. Skala pri određivanju ocjene na temelju stečenih bodova

Bodovi	Ocjena
do 59	1
60 – 76	2
77 – 84	3
85 – 92	4
93 – 100	5

Na prikazani način može se odrediti postotak usvojenosti znanja (broj bodova ujedno je postotak usvojenosti znanja) koji vidljivo definira stupanj studentova stvarnog, a ne relativnog uspjeha iz određenog predmeta. Osim toga, kvaliteta ovoga sustava prepoznaje se kroz postupno usvajanje znanja, vještina i kompetencija tijekom izvođenja predmeta na način da se 60 posto stječe kontinuiranim radom studenta na nastavi, a 40 posto moguće je ostvariti dodatno, temeljem završnog ispita. Takav način ocjenjivanja temelji se na jasnim kriterijima opisanim u izvedbenom programu, što pridonosi kvaliteti studiranja te omogućuje ostvarenje više razine kompetencije svakoga pojedinca koji više ne uči kampanjski (jednokratno), već kontinuirano, uz pomoć i kontrolu nastavnika koji ga sustavno vodi do ispita i aktivno sudjeluje u njegovu ostvarenju što višeg postotka usvojenosti znanja, vještina i kompetencija. Na taj način student više nije pasivni promatrač na nastavi (sluša jedno, uči drugo, polaže treće), već aktivan sudionik u nastavnom procesu, sve do polaganja završnoga ispita kao konačnog reprezentanta znanja, vještina i kompetencija stečenih po pojedinom predmetu.

Polaganjem završnog ispita obavlja se dodatna verifikacija ukupnog postotka usvojenog znanja, vještina i kompetencija, što je najbolji način kontrole kvalitete postignutog uspjeha studenta i nastavnika, te kao takav predstavlja kvalitetan oblik evaluacije. Uspostavlja se otvoren i transparentan odnos na relaciji nastavnik – student, utemeljen na preciznom sustavu praćenja i ocjenjivanja studenta od samoga početka nastave do završnog ispita, jer je u ovakav sustav utkana briga nastavnika o studentu i njegovu napredovanju u radu, što eliminira moguće nesuglasice i pridonosi pozitivnoj radnoj klimi.

Primjenom novoga načina praćenja studenata u nastavi te vrednovanjem svakoga uratka i njegovih aktivnosti tijekom nastave potiče se kontinuirani rad koji olakšava savladavanje gradiva i dostizanje potrebnih razina znanja i vještina.

(Izvor: Divjak, B. i sur. (2009): Ishodi učenja u visokom školstvu, TIVA Tiskara i Fakultet organizacije i informatike, Varaždin; Pavičić, Ž., D. Matičić, V. Sušić, L. Kozačinski, M. Cergolj (2009): Definiranje kataloga znanja i vještina s ciljem izrade rezultata/ishoda učenja na integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju veterinarske medicine. Sveučilište u Zagrebu; Pavičić, Ž., D. Matičić (2008): Suvremeni pristupi provođenja diplomskog studija i cjeloživotnog obrazovanja na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zbornik radova IV. Hrvatski veterinarski kongres s međunarodnim sudjelovanjem, 5. – 8. studenoga 2008, Šibenik.)

4.7. SLUŽENJE LITERATUROM

Navesti mjesta dostupnih knjižnica (Središnja knjižnica našeg Fakulteta, zavodske knjižnice, SNK, knjižnica Instituta «Ruđer Bošković», Središnja medicinska knjižnica itd.)

4.8. UPOZNAVANJE SA STUDENTSKIM AKTIVNOSTIMA NA FAKULTETU

- Equus, IVSA
- Hrvatska Veterinarska Komora
- Hrvatsko Veterinarsko Društvo - 1893 - Societas Veterinaria Croatica
- Sportske aktivnosti

4.9. OSTALE TEME ZA SASTANKE

- Pravilnik o integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju veterinarske medicine
- Informacijski paket za studente s katalogima predmeta
- Katalog znanja i vještina s ishodima učenja
- Priprema studenata za ispit
- Iskustva i problemi studiranja
- Redoslijed polaganja ispita i uvjetovanost upisa predmeta

- Analiza dosadašnjeg studiranja

5. PRIJEDLOG TEMA ZA SASTANKE U VIŠIM GODINAMA STUDIJA

5.1. STRUČNI I ZNANSTVENI RAD

a) Polazne osnove za stručnu odgovornost veterinara

- tijekom studija studentu osvijestiti važnost stručnog načina rada -lege artis
- naučiti koristiti argumente znanja za stručni rad (smanjiti strah i posljedice nestručnog rada)
- primjer odgovornosti za posljedice nestručnog rada

b) Razvijanje kritičkog načina razmišljanja

- mentor daje zadatak (poluinformaciju)
- student dolazi do rješenja (čita i traži u literaturi, razmišlja i piše)

c) Pisanje znanstvenog i stručnog rada (najmanje jedan rad tijekom studija)

- mentor može ponuditi temu za pisanje stručnog članka ili preglednog stručnog članka
- ako student inzistira mentor može osigurati također izradu znanstvenog rada

5.2. RAZVIJANJE ETIČKE SVIJESTI

- etika i dobrobit životinja
- etika i veterinarska praksa
- kodeks ponašanja veterinara
- solidarnost u struci-zajedničko dobro veterinarske struke, profesionalno ponašanje i dužnosti, odnos prema kolegama veterinarima

5.3. PRIPREMA ZA STUDENTSKU RAZMJENU

- Ured za međunarodnu suradnju
- mogućnosti stipendiranja studentskih boravaka i studiranja u inozemstvu (CEEPUS, ERASMUS, ...)

6. DODACI

6.1. EVIDENCIJSKI OBRAZAC ZA VODITELJA STUDENTA PEMA ČL. 41. PRAVILNIKA O INTEGRIRANOM PREDDIPLOMSKOM I DIPLOMSKOM STUDIJU

Evidencijski obrazac za studenta ----- u ----- semestru ak. godine -----
----, voditelj -----

Datum	Vrijeme	Tema razgovora	Napomena	Potpis voditelja	Potpis studenta

Datum

Voditelj studenta